

The background of the cover is a painting. It depicts a woman in a white dress standing in a field, holding a large, round, yellow object (possibly a basket or a hat) above her head. She is facing away from the viewer. In the background, there is a large, dense green tree. The sky is a mix of orange and yellow, suggesting a sunset or sunrise. The overall style is impressionistic.

ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΓΚΑΡΣΙΑ ΜΑΡΚΕΣ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΟΜΠΕΛ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΤΑ ΛΕΜΕ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Τα λέμε τον Αύγουστο**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: En Agosto nos vemos

Από τις Εκδόσεις Penguin Random House Grupo Editorial, S. A. U., Βαρκελώνη 2024

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Gabriel García Márquez

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Δέσποινα Δρακάκη

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ελένη Γεωργοστάθη

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Penguin Random House Grupo Editorial/Nora Grosse

ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Θάνος Κακολύρης

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Heirs of Gabriel García Márquez, 2024

© Εικονογράφησης εξωφύλλου: David de las Heras

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2024

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2024, 8.000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-5523-5

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Publishers since 1979

Head Office:

121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr

psychogios.gr

ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ
ΓΚΑΡΣΙΑ
ΜΑΡΚΕΣ

ΤΑ ΛΕΜΕ ΤΟΝ
ΑΥΓΟΥΣΤΟ

Επιμέλεια: Κριστόμαλ Πέρα

Μετάφραση: Δέσποινα Δρακάκη

Πρόλογος

Η απώλεια μνήμης από την οποία υπέφερε ο πατέρας μας τα τελευταία χρόνια της ζωής του, όπως είναι εύκολο να φανταστεί κανείς, υπήρξε πολύ σκληρή για όλους μας. Όμως, το ότι η απώλεια αυτή δεν του άφησε πολλά περιθώρια να συνεχίσει να γράφει με το συνηθισμένο σφρίγος του ήταν για τον ίδιο πηγή απελπιστικής ενόχλησης. Μας το είπε κάποτε με τη σαφήνεια και την ευφράδεια του σπουδαίου συγγραφέα: «Η μνήμη είναι συγχρόνως η πρώτη ύλη και τα σύνεργά μου. Χωρίς αυτή, δεν υπάρχει τίποτα».

Το *Τα λέμε τον Αύγουστο* ήταν ο καρπός της τελευταίας του απόπειρας να συνεχίσει να δημιουργεί

κόντρα στον άνεμο και στο κύμα. Η όλη διαδικασία ήταν ένας αγώνας δρόμου ανάμεσα στην τελειομανία του καλλιτέχνη και στην εξασθένηση των νοητικών του ικανοτήτων. Το πολύχρονο πηγαινέλα των πολλών και διάφορων εκδοχών του κειμένου το έχει περιγράψει λεπτομερώς στο σημειώμά του γι' αυτή την έκδοση ο φίλος μας Κριστόμπαλ Πέρα, πολύ καλύτερα απ' όσο θα μπορούσαμε εμείς. Στο παρελθόν το μόνο που γνωρίζαμε ήταν η ετυμολογία του Γκάμπο: «Το βιβλίο αυτό δεν αξίζει και πρέπει να καταστραφεί».

Δεν το καταστρέψαμε, το αφήσαμε όμως στην άκρη, με την ελπίδα ότι ο χρόνος θα αποφάσιζε για την τύχη του. Διαβάζοντάς το ξανά σχεδόν δέκα χρόνια μετά τον θάνατό του, ανακαλύψαμε ότι το κείμενο είχε πολλά και ιδιαιτέρως απολαυστικά χαρίσματα. Πράγματι δεν είναι τόσο στρωτό όσο τα κορυφαία του έργα. Έχει κάποιες ελλείψεις και κάποιες μικροαντιφάσεις, τίποτα όμως που να σου στερεί εκείνα που κάνουν το έργο του Γκάμπο ξεχωριστό: την επινοητική του ικανότητα, την ποίηση της γλώσσας, τη σαγηνευτική αφήγηση, την κατανόηση της ανθρωπίνης ύπαρξης και την αγάπη του για τα βιώματα και

τις ατυχίες των ανθρώπων, ιδίως στον ερωτικό τομέα. Ο έρωτας είναι κατά πάσα πιθανότητα και το κεντρικό θέμα ολόκληρου του έργου του.

Κρίνοντας ότι το μυθιστόρημα ήταν πολύ καλύτερο απ' ό,τι θυμόμασταν, σκεφτήκαμε ένα άλλο ενδεχόμενο, ότι η απώλεια των νοητικών ικανοτήτων που δεν είχε επιτρέψει στον Γκάμπο να τελειώσει το βιβλίο τον εμπόδισε επίσης να συνειδητοποιήσει πόσο καλό ήταν, παρά τις ατέλειές του. Προβαίνοντας σε μια προδοτική πράξη, αποφασίσαμε να προτάξουμε την ευχαρίστηση των αναγνωστών του έναντι κάθε άλλης σκέψης. Αν εκείνοι το καλοδεχτούν, ο Γκάμπο ίσως και να μας συγχωρήσει. Σε αυτό βασιζόμαστε.

Ροδρίγο και Γκονσάλο Γκαρσία Μπάρτσα

ΤΑ ΛΕΜΕ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ

Επέστρεψε στο νησί την Παρασκευή 16 Αυγούστου με το φέρι των τρεις. Φορούσε τζιν παντελόνι, καρό πουκάμισο, απλά παπούτσια με χαμηλό τακούνι χωρίς κάλτσες, ψάθινο καπέλο, την τσάντα της και, ως μοναδική αποσκευή, μια τσάντα παραλίας. Στην ουρά των ταξί στην προκυμαία πήγε κατευθείαν σε ένα παλιό μοντέλο, φαγωμένο από την αλμύρα. Ο οδηγός την υποδέχτηκε με ένα φιλικό νεύμα και προχώρησαν πέφτοντας διαρκώς σε λακκούβες μέσα από το χωριό των ιθαγενών με τα ξύλινα χαμόσπιτα, τις στέγες από φοινικόφυλλα και τους δρόμους από καυτή άμμο μπροστά σε μια φλεγόμενη θάλασσα. Αναγκαζόταν

να κάνει ελιγμούς για να αποφύγει ατρόμητα γουρούνια και γυμνά αγόρια που τον κοροΐδευαν παριστάνοντας τους ταυρομάχους. Αφού πέρασαν το χωριό, συνέχισαν σε μια λεωφόρο με βασιλικούς φοίνικες όπου βρίσκονταν οι πλαζ και τα τουριστικά ξενοδοχεία, ανάμεσα στην ανοιχτή θάλασσα και σε μια κλειστή λιμνοθάλασσα γεμάτη μπλε ερωδιούς. Τελικά σταμάτησε στο πιο παλιό και πιο παραμελημένο ξενοδοχείο.

Ο υπάλληλος στην υποδοχή την περίμενε με το έντυπο διαμονής έτοιμο για υπογραφή και τα κλειδιά του μοναδικού δωματίου του δεύτερου ορόφου με θέα στη λιμνοθάλασσα. Ανέβηκε τις σκάλες με τέσσερις δρασκελιές και μπήκε στο φτωχικό δωμάτιο με την έντονη μυρωδιά εντομοκτόνου, που το καταλάμβανε σχεδόν ολόκληρο ένα διπλό κρεβάτι. Έβγαλε από την τσάντα ένα δερμάτινο νεσεσέρ και ένα άκοπο βιβλίο και τα ακούμπησε στο κομοδίνο, με έναν φιλντισένιο χαρτοκόπτη ανάμεσα στις σελίδες. Έβγαλε ένα ροζ μεταξωτό νυχτικό, που το έβαλε κάτω από το μαξιλάρι, ένα επίσης μεταξωτό μαντίλι, σταμπωτό με εξωτικά πουλιά, ένα λευκό κοντομάνικο πουκάμισο, κάτι πολύ φθαρμένα παπούτσια του τένις και τα πήγε στο μπάνιο.

Πριν σιαχτεί, έβγαλε τη βέρα και το αντρικό ρολόι που φορούσε στο δεξί της χέρι, τα ακούμπησε στο ραφάκι της τουαλέτας και με γρήγορες κινήσεις έριξε νερό στο πρόσωπό της για να ξεπλύνει τη σκόνη του ταξιδιού και να διώξει τη μεσημεριανή υπνηλία. Όταν τελείωσε με το στέγνωμα, ζύγισε στον καθρέφτη τα στήθη της, στρογγυλά και σφητά παρά τις δύο γέννες. Τράβηξε τα μάγουλά της προς τα πίσω με τις παλάμες για να θυμηθεί πώς ήταν νέα. Αγνόησε τις ρυτίδες στον λαιμό, που δεν είχαν πλέον γιατρεία, και επιθεώρησε τα τέλεια δόντια της, τα οποία είχε βουρτσώσει νωρίτερα, μετά το μεσημεριανό στο καράβι. Πέρασε με το αποσμητικό τις καλοξυρισμένες μασχάλες της και έβαλε το δροσερό βαμβακερό πουκάμισο με τα αρχικά ΑΜΜ κεντημένα στην τσέπη. Χτένισε τα κατάμαυρα, μέχρι τους ώμους μαλλιά της και τα έπιασε αλογοουρά με το μαντίλι με τα πουλιά. Στο τέλος έβαλε στα χείλη της ένα απλό διάφανο κραγιόν, σάλιωσε τους δείκτες με τη γλώσσα για να ισιώσει τα τοξωτά της φρύδια, έβαλε μια σταγόνα άρωμα Maderas de Oriente πίσω από κάθε αυτί και επιτέλους αντίκρισε στον καθρέφτη το πρόσωπο της ώριμης γοητείας. Το δέρμα, χωρίς ίχνος καλλυντικών,

είχε το χρώμα και την υφή της μελάσας και τα μάτια στο χρώμα του τοπαξιού ήταν όμορφα κάτω από τα σκούρα πορτογαλέζικα βλέφαρα. Κοίταξε τον εαυτό της εξονυχιστικά, τον έκρινε χωρίς οίκτο και τον βρήκε σχεδόν τόσο καλό όσο ένιωθε. Μόνο όταν φόρεσε τη βέρα και το ρολόι κατάλαβε ότι είχε καθυστερήσει: Ήταν έξι λεπτά πριν από τις τέσσερις, παραχώρησε παρ' όλα αυτά στον εαυτό της ένα λεπτό νοσταλγίας για να ατενίσει τους ερωδιούς που αιωρούνταν ακίνητοι στην καντή αταραξία της λιμνοθάλασσας.

Το ταξί την περίμενε κάτω από τις μπανανιές της εισόδου. Ξεκίνησε δίχως να περιμένει οδηγίες, διέσχισε τη λεωφόρο με τις φοινικιές μέχρι ένα πλάτωμα ανάμεσα στα ξενοδοχεία, όπου βρισκόταν η υπαίθρια λαϊκή αγορά, και σταμάτησε σε έναν πάγκο με λουλούδια. Μια μεγαλόσωμη μαύρη που μισοκοιμόταν σε μια ξαπλώστρα πετάχτηκε τρομαγμένη από την κόρνα, αναγνώρισε τη γυναίκα στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου και, ανάμεσα στα γέλια και στην ακατάσχετη φλυαρία, της έδωσε το μπουκέτο με τις γλαδιόλες που είχε παραγγείλει. Μερικά τετράγωνα παρακάτω, το ταξί έστριψε σε ένα δρομάκι, μετά βίας βατό, που ανηφόριζε δίπλα σε ένα τοι-

χίο από ακανόνιστες πέτρες. Στην τρεμάμενη από τη ζέστη ατμόσφαιρα διακρινόταν η ανοιχτή θάλασσα της Καραιβικής, τα σκάφη αναψυχής σε παράταξη στην τουριστική αποβάθρα, το φέρι των τέσσερις που έφτανε στην πόλη. Στην κορυφή του λόφου βρισκόταν το πιο φτωχό κοιμητήριο. Έσπρωξε ελαφρά τη σκουριασμένη πόρτα του και προχώρησε με το μπουκέτο αγκαλιά στο μονοπάτι με τους χορταριασμένους τάφους. Στο κέντρο, ένα καπók με μεγάλα κλαδιά τη βοηθούσε να προσανατολιστεί για να εντοπίσει τον τάφο της μητέρας της. Οι μυτερές πέτρες την πονούσαν ακόμα και μέσα από τις πυρωμένες λαστιχένιες σόλες, και ο σκληρός ήλιος φιλτραριζόταν μέσα από το σατέν παρασόλι. Ένα ιγκουάνα πετάχτηκε από τους θάμνους, στάθηκε ακίνητο μπροστά της, την κοίταξε για μια στιγμή και εξαφανίστηκε σαν αστραπή.

Φόρεσε ένα γάντι κήπου που κουβαλούσε στην τσάντα της και χρειάστηκε να καθαρίσει τρεις ταφόπλακες μέχρι να αναγνωρίσει το κιτρινωπό μάρμαρο με το όνομα και την ημερομηνία θανάτου της μητέρας της, οχτώ χρόνια πριν.

Έκτοτε κάθε 16η Αυγούστου επαναλάμβανε τη διαδρομή αυτή την ίδια ώρα, με το ίδιο ταξί και την

ίδια ανθοπώλισσα, κάτω από τον φλογερό ήλιο του ίδιου φτωχικού κοιμητηρίου, για ν' αφήσει ένα μπουκέτο φρέσκες γλαδιόλες στον τάφο της μητέρας της. Από εκείνη τη στιγμή κι έπειτα δεν είχε τίποτα να κάνει μέχρι τις εννιά το πρωί που έφευγε το πρώτο φέρι της επιστροφής.

Το όνομά της ήταν Άνα Μαγκνταλένα Μπαχ, είχε κλείσει σαράντα έξι χρόνια ζωής και είκοσι εφτά καλού γάμου με έναν άνθρωπο που τον αγαπούσε και την αγαπούσε, με τον οποίο είχε παντρευτεί δίχως να τελειώσει τις σπουδές της στη φιλολογία, παρθένα ακόμη και χωρίς προηγούμενα φλερτ. Η μητέρα της ήταν γνωστή δασκάλα στο μοντεσοριανό σχολείο, η οποία, παρά τα χαρίσματά της, δε θέλησε να κάνει τίποτε άλλο μέχρι την τελευταία της πνοή. Η Άνα Μαγκνταλένα είχε κληρονομήσει από εκείνη τη χρυσαφιά λάμψη των ματιών της, την αρετή να μη μιλάει πολύ και την εξυπνάδα να διαχειρίζεται τη σκληρότητα του χαρακτήρα της. Ανήκε σε οικογένεια μουσικών. Ο πατέρας της ήταν δάσκαλος πιάνου και διευθυντής του επαρχιακού ωδείου επί σαράντα χρόνια. Ο σύζυγός της, επίσης παιδί μουσικών, ήταν διευθυντής ορχήστρας, παίρνοντας τη θέση του δασκά-

λου του. Είχαν έναν υποδειγματικό γιο, πρώτο τσέλο στα είκοσι δύο του στην Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα, που τον είχε χειροκροτήσει ο Μοσιλάβ Λεοπόλντοβιτς Ροστρόποβιτς σε ατομική πρόβα. Από την άλλη, η δεκαοχτάχρονη κόρη της είχε απίστευτη ευχέρεια στην εξ ακοής μάθηση οποιουδήποτε οργάνου, αλλά της άρεσε μόνο για να βρίσκει προφάσεις να μην κοιμάται σπίτι. Είχε ένα ανάλαφρο ειδύλλιο με έναν εξαιρετικό τρομπετίστα της τζαζ, αν και στην πραγματικότητα αυτό που επιθυμούσε ήταν να αφιερωθεί στο τάγμα των Ανυπόδητων Καρμελιτισσών, παρά τις αντιρρήσεις των γονιών της.

Η μητέρα της είχε εκφράσει την επιθυμία να ταφεί στο νησί τρεις μέρες πριν από τον θάνατό της. Η Άνα Μαγκνταλένα θέλησε να ταξιδέψει για την κηδεία, σε κανέναν όμως δε φάνηκε σοφή επιλογή, αφού όλοι, ακόμα και η ίδια, πίστευαν ότι δε θα επιβίωνε από την ταλαιπωρία. Ο πατέρας της την πήγε στο νησί στην πρώτη επέτειο από τον θάνατό της για να τοποθετήσουν τη μαρμάρινη ταφόπλακα που έπρεπε να βάλουν στον τάφο. Η περίπου τετράωρη διαδρομή με τη βάρκα με την εξωλέμβια σε μια μόνιμα φουρτουνιασμένη θάλασσα την τάραξε. Θάύμασε

τις παραλίες με τη χρυσή άμμο και το παρθένο τροπικό δάσος, την οχλαγωγία των πουλιών και το φασματικό πέταγμα των ερωδιών στα γαλήνια νερά της κλειστής λιμνοθάλασσας. Την κατέθλιψε η μιξέρια του χωριού, όπου αναγκάστηκαν να κοιμηθούν έξω, σε αιώρες κρεμασμένες ανάμεσα σε δυο κοκοφοίνικες, κι ας είχαν γεννηθεί εκεί ένας ποιητής και ένας τρανός γερουσιαστής που προαλειφόταν για Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Την εντυπωσίασε το πλήθος των μαύρων ψαράδων με ακρωτηριασμένο χέρι από δυνάμεις που εξερράγησαν πριν από την ώρα τους. Ωστόσο, πέρα απ' όλα τ' άλλα, κατάλαβε την επιθυμία της μητέρας της όταν αντίκρισε το μεγαλείο του κόσμου από τον λόφο του κοιμητηρίου. Ήταν το μοναδικό μοναχικό μέρος όπου δε θα ένιωθε μόνη. Τότε ήταν που η Άνα Μαγκνταλένα Μπαχ πήρε την απόφαση να την αφήσει εκεί που ήταν και να της φέρνει κάθε χρόνο ένα μπουκέτο γλαδιόλες για τον τάφο της.

Ο Αύγουστος ήταν ο μήνας με τις πιο απρόβλεπτες ζέστες και νεροποντές, εκείνη όμως θεωρούσε αυτές τις αντιξοότητες μία ακόμα πράξη εξιλέωσης που έπρεπε οπωσδήποτε να φέρει σε πέρας, πάντοτε μόνη. Η μοναδική φορά που υποχώρησε ήταν

μπροστά στην επιμονή των παιδιών της να δουν τον τάφο της γιαγιάς, και η φύση τούς το ανταπέδωσε με ένα τρομακτικό θαλάσσιο ταξίδι. Η βάρκα απέπλευσε παρά τη βροχή για να μην τους πιάσει η νύχτα στη διαδρομή και τα παιδιά έφτασαν κατατρομαγμένα και κατατροπωμένα από τη ναυτία. Ευτυχώς, εκείνη τη φορά, μπόρεσαν να κοιμηθούν στο πρώτο τουριστικό ξενοδοχείο που έχτισε ο γερουσιαστής στο όνομά του με κρατικά χρήματα.

Η Άνα Μαγκνταλένα Μπαχ είχε δει χρόνο με τον χρόνο τα γυάλινα μεγαθήρια να φυτρώνουν και να ευημερούν, ενώ το χωριό γινόταν όλο και φτωχότερο. Οι βάρκες με τις μηχανές αποσύρθηκαν και αντικαταστάθηκαν από το φέρι. Η διαδρομή εξακολουθούσε να διαρκεί τέσσερις ώρες, αλλά είχε κλιματισμό, ορχήστρα και πεταλουδίτσες. Μόνο εκείνη διατήρησε τη ρουτίνα ως η πιο τακτική επισκέπτριά του χωριού.

Επέστρεψε στο ξενοδοχείο, ξάπλωσε στο κρεβάτι μόνο με τα δαντελένια εσώρουχα και έπιασε το διάβασμα από τη σελίδα που είχε σημαδέψει με τον χαρτοκόπτη κάτω από τα φτερά του ανεμιστήρα οροφής, που μετά βίας ανάδευαν τη ζέστη. Το βιβλίο ήταν

ο Δράκουλας του Μπραμ Στόκερ. Είχε διαβάσει το μισό στο φέρι με τον ενθουσιασμό που προκαλεί ένα αριστούργημα. Αποκοιμήθηκε με το βιβλίο στο στήθος και ξύπνησε δυο ώρες αργότερα, στα σκοτεινά, μούσκεμα στον ιδρώτα και λιμοκτονώντας.

Το μπαρ του ξενοδοχείου ήταν ανοιχτό μέχρι τις δέκα το βράδυ και κατέβηκε να φάει κάτι πριν κοιμηθεί. Παρατήρησε ότι είχε περισσότερους πελάτες απ' ό,τι συνήθως τέτοια ώρα και ο σερβιτόρος δε φαινόταν ο ίδιος με παλιότερα. Παρήγγειλε, για να αποφύγει τα λάθη, το ίδιο σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί όπως τις άλλες χρονιές, ψημένο, και έναν καφέ με γάλα. Μέχρι να της τα φέρουν, διαπίστωσε πως περιβαλλόταν από τους ίδιους ηλικιωμένους τουρίστες από την εποχή που αυτό το ξενοδοχείο ήταν και το μοναδικό. Μια μουλάτα τραγουδούσε θλιμμένα μπολέρο και ο Αγουστίν Ρομέρο αυτοπροσώπως, γέρος πια και τυφλός, τη συνόδευε με αγάπη στο ίδιο ξεχαρβαλωμένο πιάνο των εγκαινίων.

Απόφαγε βιαστικά, προσπαθώντας να ξεπεράσει την ταπείνωση του να τρώει μονάχη, αν και ένιωθε καλά με τη μουσική, που ήταν απαλή και καταπραϋ-

ντική, και η μικρή ήξερε να τραγουδάει. Όταν τελείωσε, είχαν μείνει μόνο τρία ζευγάρια διάσπαρτα στα τραπέζια κι ένας άντρας ακριβώς απέναντί της, που δεν τον είχε δει να μπαίνει. Ήταν ντυμένος στα λευκά, με μαλλιιά σε ασημί χρώμα. Στο τραπέζι του υπήρχε ένα μπουκάλι μπράντι κι ένα μισογεμάτο ποτήρι και έμοιαζε να είναι μονάχος στον κόσμο.

Στο πιάνο άρχισε να παίζει το «Clair de lune» του Ντεμπισί σε μια τολμηρή διασκευή μπολέρο, και η μικρή μουλάτα το τραγούδησε με αγάπη. Συγκινημένη, η Άνα Μαγκνταλένα Μπαχ παρήγγειλε ένα τζιν με πάγο και σόδα, το μοναδικό οινοπνευματώδες που σήκωνε. Ο κόσμος άλλαξε από την πρώτη γουλιά. Ένωσε κατεργάρα, χαρούμενη, ικανή για όλα και πιο όμορφη χάρη στο ιερό μείγμα μουσικής και τζιν. Νόμιζε ότι ο άντρας στο απέναντι τραπέζι δεν την είχε προσέξει, αλλά τον έπιασε να την παρατηρεί όταν τον κοίταξε δεύτερη φορά. Κοκκίνισε. Εκείνη δεν κατέβασε το βλέμμα, ενώ εκείνος το έστρεψε βιαστικά στο ρολόι τσέπης του. Το κοίταξε αναστατωμένος, σέρβιρε άλλο ένα ποτό, έχοντας διαρκώς τον νου του στην πόρτα, ζαλισμένος, αφού είχε καταλάβει πλέον ότι εκείνη τον παρακολουθούσε ανελέητα. Οπότε την κοίταξε στα

μάτια. Του χαμογέλασε κι εκείνος τη χαιρέτησε με ένα ελαφρύ νεύμα του κεφαλιού.

«Να σας βάλω ένα ποτό;» τη ρώτησε.

«Θα ήταν χαρά μου», απάντησε εκείνη.

Προχώρησε στο τραπέζι της και της σέρβιρε ένα δάχτυλο με μεγάλη κομψότητα.

«Εις υγείαν», είπε.

Μπήκε στο πνεύμα του και το κατέβασαν και οι δύο μονορούφι. Αυτός στραβοκατάπιε, έβηξε ενώ τραντάχτηκε σύγκορμος και τα μάτια του γέμισαν δάκρυα. Έμειναν σιωπηλοί για κάμποση ώρα ώσπου να τα σκουπίσει με ένα μαντίλι που μύριζε λεβάντα και να ανακτήσει τη φωνή του. Εκείνη τόλμησε να τον ρωτήσει αν περίμενε κάποιον.

«Όχι», της είπε. «Ήταν σημαντικό ζήτημα, πλέον όμως έπαψε να είναι».

Κι εκείνη τον ρώτησε με έκφραση υπολογισμένης δυσπιστίας:

«Δουλειές;»

Κι εκείνος της απάντησε:

«Δεν είμαι πια για τίποτε άλλο».

Αν και το είπε με τον τόνο που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι όταν θέλουν να μην τους πιστέψεις. Του

έκανε το χατίρι και έβαλε τέλος στο ζήτημα με μια καλοζυγισμένη αλλά ξένη σ' αυτή χωριατιά:

«Θα είστε στο σπίτι σας».

Έτσι συνέχισε να τον κατευθύνει με τον ευγενικό της τρόπο, ώσπου τον οδήγησε σε μια κοινότοπη κουβέντα. Έπαιξαν το «μάντεψε πόσων χρόνων είμαι» και έπεσε μόλις έναν χρόνο έξω: σαράντα έξι. Έπαιξαν το «από πού είμαι» με βάση την προφορά και η τρίτη φορά ήταν και η τυχερή: ισπανόφωνος γκρίνγκο. Προσπάθησε να μαντέψει και το επάγγελμά του, στη δεύτερη προσπάθεια όμως εκείνος έσπευσε να της πει ότι ήταν πολιτικός μηχανικός κι εκείνη υποψιάστηκε πως ήταν ένα τέχνασμα για να την εμποδίσει να σκοντάψει στην αλήθεια.

Μίλησαν για το θράσος που θέλει να μετατρέψεις σε μπολέρο ένα κομμάτι του Ντεμπισί, αν και εκείνος δεν το είχε καταλάβει. Είχε συνειδητοποιήσει, το δίχως άλλο, ότι εκείνη ήξερε από μουσική ενώ ο ίδιος δεν πήγαινε παραπέρα από τον *Γαλάζιο Δούναβη*. Του ανέφερε ότι διάβαζε τον *Δράκουλα* του Στόκερ. Αυτός τον είχε διαβάσει στο σχολείο και ήταν ακόμη ενθουσιασμένος με τη σκηνή με τον κόμη που αποβιβάστηκε στο Λονδίνο μεταμορφωμένος σε σκύλο.

Καθισμένη μόνη δίπλα στα καταγάλανα νερά της λιμνοθάλασσας, η Άνα Μαγκνταλένα Μπαχ περιεργάζεται τους άντρες στο μπαρ του ξενοδοχείου. Έχει δύο παιδιά και έναν ευτυχισμένο γάμο εδώ και είκοσι επτά χρόνια από τον οποίο δεν έχει κανένα λόγο να θέλει να ξεφύγει. Κι όμως, κάθε Αύγουστο, ταξιδεύει με το φέρι μέχρι το νησί όπου είναι θαμμένη η μητέρα της, και για μια νύχτα βρίσκει έναν νέο εραστή. Μέσα σε αποπνικτικές βραδιές της Καραϊβικής, γεμάτες σάλσα και μπολέρο, η Άνα ταξιδεύει κάθε χρόνο πιο βαθιά στην ενδοχώρα του πόθου της και των φόβων της καρδιάς της.

Γεμάτο εκπλήξεις και αισθησιασμό, το *Τα λέμε τον Αύγουστο* είναι ένας βαθύς στοχασμός πάνω στην ελευθερία, τη λύπη, την προσωπική μεταμόρφωση και τα μυστήρια της αγάπης· ένα απροσδόκητο δώρο από έναν από τους μεγαλύτερους συγγραφείς που έχει γνωρίσει ποτέ ο κόσμος.

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**
psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 29383